

Razprava o indust. predlogu - Dobiček v nepravih rokah

ZASLIŠEVANJE GLEDE PREUREDBE RAZMER V PRIDELNIŠKI INDUSTRIJI. — DELAVSTVO ZAHTeva 30 URNO DELO NA TEDEN, DOČIM SE LASTNIKI POTEGUJEJO ZA 40 UR DELA. — V TEJ INDUSTRIJI SE BREZPESNOST LE NEZNATNO OBČUTI.

Washington, D. C. — Administrator H. S. Johnson, ki mu je poverjena naloga da praktično uveljavi določbe novem zakonu o uredbi ameriške industrije, vodi točasno zasliševanje raznih strank, skupin in posameznikov, ki so se razmer v bombažni industriji razmer v bombažni industriji. Glavni skupini, ki prihajate v poštev, so zastopniki tovarnarjev in zastopniki delavstva.

Pri tem zasliševanju se krešejo med seboj različna mnenja; celo v isti skupini staj si mnjenja nasprotujejo. K ena najvplivnejših strank je nastopil Wm. Green, predsednik ameriške delavske federacije, ki je odločno zahteval, da mora uvesti 30 urni delovni teden, namreč pet dni na teden po šest ur na dan. Najmanjša tiskarska plača, ki jo morajo pridelniki delavci dobiti, pa naj bo nižja kakor 14 do 16 dolarjev. Nekaj drugih zastopnikov delavstva, predsednik predelovalne delavske Th. McMahon, pa izrazil mnenje, da bi bilo primerno, ako bi se uvedel teden s 35 urami in najnižja plača naj bi bila \$14. Pretežna večina ostalih zastopnikov delavstva pa je istega mnenja kakor Green in dostavlja, da bi bil 30 urni teden primeren tudi za druge panoge industrije. Lastniki predelovalne večini zahtevajo, da se uvede 40 urno delo na teden in najnižja plača naj bi bila ali 11 dolarjev na teden.

Kakor izjavlja administrator Johnson, mu je prvi vrsti ležeče na tem, da ostavi na delo še tekem tega predpisa čim največ brezposelnih, vsaj par milijonov, in v tej smeri se morajo tudi preurediti razmere v industriji. Izrazil se je, da bo bržkone pritisnil na to da se v predelovalni industriji uvede 40 urno delo, da si je sam zagovornik nižjih delovnih ur. Ako pa bo v tej industriji odredeno 40 ur delo na teden, s tem se ni rečeno, da bo isto veljalo za vse druge industrije. Predelovalna industrija namreč nima dosti izvežbanih delavcev in bi torej s skrajšanjem ur utegnil trpeti redni obrat. Poleg tega pa v tej industriji skoraj ni nikakih brezposelnih.

MALI JUNAK

Kansas City, Kans. — 10 letni črnski deček Eddie Duke je opazil, da je na nekem parkanem avtomobilu, na katerem se je igrala neka bela 3 leta stara deklica, popustila zavora in da je avto pričel drecati po strmini navzdol. Deček skočil v avto in ga skuša zavreti. Ker pa mu to ni uspelo, je pograbil deklico in jo vrgel na varno iz avtomobila. Trenotek nato se avto z dečkom vred prevrne. Pri tem je hrabri deček zadobil take poškodbe, da so mu morali noge odrezati. Rešena deklica pa je bila nasprotno samo malo opraskana.

STISKA FARMARJEV

Dvig cenam poljedelskih produktov nima nikakih koristi za farmarje, marveč samo za špekulante.

Omaha, Nebraska. — Skozi tri leta so ječali farmarji pod skrajno nizkimi cenami, ki so jih dobivali za svoje produkte. Želeli so si, da bi se cene dvignile, da bi si malo opomogli.

Cene so se zadnje dni v resnici dvignile, in sicer so naravnost švignile kvišku. Pšenica na pr. je dosegla ceno okrog enega dolara za bušel, kakoršne že ni imela od avgusta 1930 naprej. Toda kdo ima dobiček od tega dviga? vprašuje zdaj farmar.

Farmar nima od tega dviga prav nič dobička; vse gre v žep špekulantom. Kar je namreč od lanske žetve imel prodati, je že prodal, in sicer tedaj, ko je bila cena pridelkom skoraj pri tleh. Veliki prekupovalci, ki so se za nizko ceno založili z žitom, žanjejo zdaj dobiček. A tudi v bodoče niso izgledi za farmerje nič boljše. Silovita vročina in suša, ki je vladala skozi mesec junij, je skoraj popolnoma uničila letošnji pridelek. Cene bodo visoke, toda farmarju ne bodo koristile, ker ne bo imel kaj prodati. V najboljšem slučaju bo farmar na istem, kakor je bil lansko leto: Med tem, ko so se cene pridelkom podvojile, je pa polovica pridelkov uničena.

Stavka farmarjev, ki se je zdelala neizogibna pred par meseci, a se je nato odpovedala, ko je vlada obljubila svojo pomoč, grozi, da bo brez dvoma izbruhnila, ako ne bo vlada zdaj česa ukrenila da reši obstoj farmarja. Kako misli rešiti to perečo vprašanje, o tem se poljedelski administrator Wallace do zdaj še ni hotel jasno izraziti.

PRIPREDITVE SE BO MOGEL UDELEŽITI VSAKDO

Chicago, Ill. — Tiste, ki morebiti nameravajo, da se udeležijo jutri, v nedeljo popoldne, jugoslovanskega dne na svetovni razstavi, želimo opomniti, da bodo lahko še pravočasno prišli tudi zvečer na slovensko prireditev, v Pulaski dvorani, na 1709 So. Ashland ave., na kateri nastopita pevec Šubelj in čarovnik Grdina. Prostore svetovne razstave naj zapuste pri izhodu na 18. cesti, vzamejo od tamkaj 18. street cestno karo ter izstopijo na Ashland ave. Na dvorani ali pa preko 18. ceste bo velik napis "Šubelj — Grdina," ki jim bo kazal, kje naj izstopijo. Okusen prigrizek in sveže pivo bodo lahko dobili v dvorani, po nizki ceni. — Pripotožiti je, naj bi nikdo ne opusti te izredne prireditve. Šubelj bo pel, "da bo srce postočilo," kakor se sami izrazil, in Grdina bo delal take trike, da bomo kar strmeli. Po predstavi pa bo

HITLERJEVA SVOBODA

Slika nam kaže prizor iz jetniškega taborišča pri Wurttembergu v Nemčiji, ko jetniki opravljajo kuhinjske posle. V tem taborišču je zaprtih okrog 3000 političnih jetnikov, ki so izvršili edini ta zločin, da se ne strinjajo s Hitlerjevo nasilno diktaturo. Podobnih taborišč je večje število postavljenih širom cele Nemčije.

DOLOČBE GLEDE PIVA

Licence in drugi ukrepi glede prodajanja piva.

Chicago, Ill. — Mestni svet je v sredo sprejel nove določbe glede prodajanja piva, ki bodo veljavni od 1. julija do 31. decembra. Licenca za prodajo bo stala za pol leta \$150. Plačati pa se bo morala ta licenca za vsako baro posebej v istem podjetju. Nova važna določba govori, da bo moral tisti, ki hoče točiti pivo na plesih ali piknikih, plačati permit \$10, kateri bo veljal od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne. Za ta permit bo zahtevan bond \$3,500. Končno je tudi ukrenjeno, da se prodajanje piva ne sme vršiti bliže kakor 100 čevljev od kake cerkve, šole in drugih podobnih zavodov.

PODPIS ZAKONA O PRODAJNEM DAVKU

Springfield, Ill. — V sredo je governor Horner podpisal novi zakon za davek dveh odstotkov na prodaje. Istočasno je apeliral na občinstvo in trgovce, naj sodelujejo, da bo izvajanje zakona uspešno, ter je obenem izdal svarilo, da se bo strogo nastopilo proti vsakomur, ki bi hotel potem tega davka delati kak dobiček za se.

slavni Dajčmanov orkester sviral take polke in valcerje, da vas niti revmatizem ne bo odbržal na stolu. Vrata dvorane se bodo otvorila okrog sedme ure. Pridite zgodaj, da se izognete navalu. Kdor ho-pride, da bo vse videl "iz oči v oči," naj si preskrbi rezerviran tiket. Začetek točno ob 8. uri. Na svidenje vsi iz drugih mest in iz Chicago!

ZNIŽANA POŠTNA

Za promet v mestu Chicago velja poština dva centa.

Chicago, Ill. — Kakor objavljata tukajšnji poštni mojster, stopi s 1. julijem v veljavo znižana poština za pisma 1. razreda, toda samo za taka, ki so naslovljena na kako stranko v mestu. Nova znižana poština je dva centa za vsako unčo ali nje odlomek. Pisma, ki gredo izven mesta, pa morajo biti frankirana še v naprej s znamko treh centov. Znižana poština velja tudi za kraje, ki sicer niso v mestu Chicago samem, spadajo pa pod čičaški poštni urad. Glavni med temi je predmestje Cicero. Nasprotno pa morajo biti pisma v druga predmestja, kakor Berwyn, Evanston, Oak Park itd., še nadalje frankirana s tremi centi.

IZBIRANJE JUGOSLOVANSKE KRALJICE PRAVA FARSA

Chicago, Ill. — Po poročilih, ki smo jih prejeli od sodnikov, ki so imeli izbrati in določiti, kdo naj bo "jugoslovanska kraljica" na svetovni razstavi 2. julija, je cela zadeva izpadla v pravo komedijo. Naš poročevalec, g. Joseph Gregorich, ki je to stvar in to komedijo na lastne oči videl in je bil naprošen za sodnika pri tem izboranju, ve veliko o tem povedati in bo napisal o tem daljše poročilo za naš list enkrat prihodnje dni. To poročilo bo zanimivo in bo povedalo, kako so Slovenci in Hrvatje proti tej komediji protestirali, ko so se jim odprle oči pri tem "bratskem" srbskem ravnanju.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

KRIŽEM SVETA

— Denver, Colo. — Tukajšnji governor Johnson je v sredo odredil, da se izpusti 29 jetnikov, ki so zaprti vsled kršitve državne prohibicijske postave, rekoč, da čini, ki so jih izvršili, ne spadajo več med zločine.

— Dublin, Irska. — Pri volitvah v tukajšnji mestni svet so propadli kandidati, ki pripadajo stranki predsednika De Valera. Zmagala je stranka bivšega predsednika Cosgrave.

— Washington, D. C. — V državah, ki so do zdaj glasovale za preklc 18. amendmenta, skupaj 16, živi skupno 43 odstotkov prebivalstva Zed. držav, ali v številkah 52 milijonov 722 tisoč oseb.

— Kabarovsk, Rusija. — O ameriškem letalcu Matternu, ki je izginil med poletom iz Sibirije v Alasko, ugibajo, kaka usoda ga je zadel. Izraža se upanje, da je pristal na kakem neobljudenem otoku in da se bo mogel za silo preživeti kakih šest mesecev.

ODLOŽITEV OTVORITEV ŠOL

Chicago, Ill. — Šolski svet je v sredo enoglasno sklenil, da se v jeseni otvora publike šole dva tedna pozneje kakor navadno. Dočim so se druga leta otvorile po Labor day, se bo letos izvršila otvoritev 18. septembra. Namen te odredbe je, da se prihrani na plačah in drugih izdatkih okrog dveh milijonov dolarjev.

ZA DOLOČITEV NAJMANJŠIH PLAČ

Springfield, Ill. — Od obeh zbornic je bil odobren zakonski predlog, po katerem se naj določijo najnižje plače za ženske in mladoletne uslužbenke. Zakon stopi v veljavo, ko ga podpiše governor Horner. Zakon ne določa v dolarjih in centih, kolika naj bo plača, marveč zahteva, naj se sestavi posebni urad za plače, kateri bo obstojal iz zastopnikov delovstva, delodajalcev in državljanov, ki niso zainteresirani v tem vprašanju. Ta urad bo nato odločal o plačah v posameznih slučajih.

VOLSTEAD IZGUBIL SVOJE DELO

St. Paul, Minn. — "Oče ameriškega prohibicijskega zakona," A. J. Volstead, je izgubil ves vpliv, ki ga užival pod prejšnjim suhaškim režimom. Imel je službo kot legalni svetovalec severozapadnega prohibicijskega administratorja in preteklo sredo je dobil obvestilo, da je odposlan "na počitnice za nedoločen čas." Z njim vred so poslani na take "počitnice" tudi drugi uslužbenici tega departamenta. Odredba stopi v veljavo s 1. jul. Volstead se je izrazil, da je kaj takega pričakoval, obenem pa je tudi dejal, da ne bo nikdar več napravil nikakega suhaškega govora in da se bo sploh umaknil iz javnega življenja. Konec suhaške slave.

Iz Jugoslavije.

LEPA PROSLAVA SKLADATELJA JAKOPA PETELINA — GALUSA: PRVEGA SLOVENSKEGA SKLADATELJA. — POMANJKANJE, PROFESORJEV NA SLOVENSKIM. — SMRTNA KOSA. — NESREČE IN DRUGE NEZGODE.

Proslava odličnega slovenskega skladatelja

V proslavo skladatelja Jakopa Petelina-Galusa, je priredil pevski zbor Glasbene Maticе ljubljanske v nedeljo 11. junija v dekanjski cerkvi v Ribnici cerkveni koncert, na katerem je zbor pel največ njegovih skladb. — Po podatkih glasbenega zgodovinarja Josipa Mantuanija, je bil slavni skladatelj Jakob Petelin, rojen leta 1550 v Ribnici. Zekot mlad deček je zapustil svoj rojstni kraj in se šolal v raznih samostanskih šolah najprej v Stični nato pa na Gorenje Avstrijskem. Nekaj let je bil član dvorne kapele na Dunaju, od leta 1580 pa do 1585, pa kapelnik škofijske cerkve v Olomucu na Moravskem, sedanji Čehoslovaški državi. Koncem julija leta 1585 je nastopil službo kanttorja pri cerkvi sv. Janeza na Bregu pri Pragi, kjer je 18. jul. leta 1591. tudi umrl.

Jakob Petelin-Galus, je bil najslavnejši skladatelj svoje dobe, katerega z mirno vestjo lahko štejemo med najodličnejše glasbenike tedanje dobe, in ga postavimo v isto vrsto z Plestrino in Orlandom Lassom, katerih dela so svetovno znana in priznana. — Galus je bil zelo plodovit skladatelj in je napisal veliko število skladb, saj je preko 500 svojih del izdal v tisku, največ pri tiskarju Černy v Pragi. Slovenci smo torej tudi na polju glasbe, korakali vspreddno z drugimi velikimi narodi. — Po končanem koncertu so na poslopiju stare osnovne šole odkrili spominsko ploščo v spomin slavnemu skladatelju z napisom: "Spominu skladatelja Jakopa Petelina-Galusa — 1550 — 1591 — Glasbena Matica ljubljanska.

Profesorjev primanjkuje

Glasnik jugoslovanskega profesorskega društva je v eni zadnjih številkih objavil daljši članek v katerem je na široko obrazložil, kako preobloženi so profesorji na Slovenskem, zlasti ti, ki poučujejo na srednjih šolah. Glasnik poroča, da pride na sleherno učno moč po 22 ur tedensko. Profesorji da so tako obloženi s poukom, da radi čezurnih ur, komaj se dihajo. Ugotovljeno je, da bi potrebovali še najmanj 92 profesorjev, da bi zadostili najnujnejšim potrebam.

Kaj pa to?

Ljubljanski dnevnik "Slovenec" z dne 2. junija poroča: Izvedeli smo, da se bo na nekaterih tukajšnjih srednjih šolah začela matura na binkoštno nedeljo oziroma na praznik presv. Rešnjega Telesa. Za sedaj pribijemo to, da je tak ukrep nezaslišno izzivanje katoliškega prebivalstva, ka-

toliških staršev in katoliških dijakov. Tak ukrep se kar čini nično roga katoliškim tradicijam, kakor tudi katoliškim verskim zapovedim, ker zahteva maturo na take dneve, kakor bi ne bilo dovolj drugih primernejših dni na razpolago.

Gospodarjeva nezgoda

Anton Škrbe, posestnik in laščičar v Žužemberku je po dolenskih vaseh ob birmi prodajal slaščice. Ko se je mudil v Studencu pri Krškem je pogledal h konjem če so nakrmljeni in tedaj ga je eden konjev tako močno udaril v nogo, da mu jo je prebil in je moral k usmiljenim bratom v Kandijo.

Dve nesreči

V ptujski bolnico so pred kratkim pripeljali nevarno opečnega trgovca Alojza Horvata iz Polence, ki je po nesreči padel v škaaf vrele vode. — France Šoštarčič, posestnik sin iz Zlatolčija je pri igri tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo in je moral v bolnico.

Na sodišču je umrl

Na mariborskem okrožnem sodišču se je pred kratkim pripetil zelo razburljiv dogodek. Pred razpravno dvorano se je nenadoma zgrudil mrtev na tla Matevž Kalman iz Murske Sobote, ki je bil pozvan na sodišče kot priča.

Nesreča

Na Jesenicah se je ponesrečil 76-letni bivši pekovski pomočnik in sedanji občinski rezev Ivan Marn. Palica, ob katero se je opiral se mu je zapletla med noge in je tako nesrečno padel, da so ga morali peljati v bolnico.

Smrtna kosa

V Mariboru je umrla Jožefa Purkl, star 47 let. — V Ljubljani je umrl Josip Kastelic, posestnik in župan v Žužemberku star 55 let. — V Gaberju pri Celju je umrla Marija Kovač, zasebnica stara 65 let. — V celjski bolnici je umrla Katarina Trebše, služkinja z Lopate stara 19 let.

Skozi okno

V zmedenosti je skočila skozi okno 32 letna Franja Dimel, žena uradnika v Kranju. Strmoglavila je s tretjega nadstropja na tla in se pri tem nevarno poškodovala.

Uboj v spanju

Matevž Uršič, 75 letni bivši posestnik iz Črenjovcev pri Sv. Petru pod Svetimi gorami, je šel nekega večera spat. Med spanjem ga je v njegovem stanovanju v Konšpergu napadel neki možki s kolum. Uršič je drugi dan umrl v bolnici.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljnikov in dnevoj po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Naročnina: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za četrt leta 1.50.

POZORI! - Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

O jugoslovanstvu

Poročila iz domovine pripovedujejo, da razobešati slovensko trobjonicjo je v današnji Jugoslaviji protidržavni čin.

Cloveku se zdi vse to skoro neverjetno. Kje je mogoče, da bi bil tak kdo izmed tistih Srbov in Hrvatov, s katerimi smo se še včeraj ob ujedinenju po tolikem trpljenju, po tolikih stoletjih suženjstva v tujem robstvu, od veselja objemali in poljubovali.

In vendar resnica je! Gorenski fantje so ob znanih lanskih volitvah razobešali slovenske trobjonicje. Se ne dolgo tega smo videli, da so bili vsled tega pred sodiščem za zaščito države celo obsojeni.

Seveda pridejo naglaševalci jugoslovanstva in odgovarjajo, da hočejo skovati jugoslovanški narod, da hočejo Jugoslavijo napraviti močno, veliko in edino.

Tarzan je z mrtvim Bolganijem hitel naravnost proti zgradbam, ki so se videli skozi gozdno vejevje.

viji pod sedanjim framazoniskim režimom, ki se je že z davnej dis-kvalifical v veliko škodo Jugoslavije.

Na enkrat zatrepi narode, ki so pristali na jugoslovanstvo tje-dinje ne gre, radi razlik, ki smo jih že omenili. To tudi državi na noben način ni v korist, marveč v škodo, ker s tem se širi od-por in nezadovoljstvo in obnem plemensko sovraštvo.

Tako pojmujem jugoslovanstvo jaz v svoji slovenski duši in v svojem slovenskem srcu!

LEPO JE BILO V LA SALLE Mrs. Agnes Zielinski, Mrs. R. Urbanch, Mrs. Mary Bild-hauer, Mrs. Mary Furar, Mrs. Frank Bruder, Mrs. Charles Shimkus in Mrs. Anton Hor-zen, ki so veliko nakolektale v korist banketa.

La Salle, Ill. Lep, krasen in zejen je La Salle, lepa in prijazna je fara sv. Roka, ki je v nedeljo 18. junija praznovala svoj najlep-si dan v zgodovini. Ta dan smo namreč praznovali 30-let-nico obstoja naše fare. — Pred 30-timi leti je bil blago-slovljen vogelni kamen naše tukajšnje slovenske cerkve. — Za svojo ustanovitev in svoj obstoj se ima fara sv. Roka predvsem zahvaliti Rev. Su-štaršču, ki je župnijo ustanov-il, ima se zahvaliti Rev. An-tonu Podgoršku, za prva dela tukaj med nami.

La Sallita DRUŠTVO KRŠČANSKIH ŽENA IN MATER Sheboygan, Wis. Prijazno ste vabljeni člani-ce društva Krščanskih Žena in Mater, da se v polnem številu udeležite prihodnje mesečne seje ki se vrši v nedeljo 2. jul. popoldne v šolski sobi.

V breževinskih odsevih so se iskali bleščeci kamni na teh fučnih stavbah in stolpih. Okoli stavb so se širili pusti vrtovi, v katerih so delali črnci, moške in žene enaki tem, katere je videl v gozdu, kjer je pusti La. Med temi je bilo več gorjilim podobnih opic, podobnih tej, ki je mrtva ležala poleg njega. Opice pa niso delale, pač pa z vsjo brutalnostjo priganjale črnce, ki so morali težko delati.

skupno sodelovanje, ko so na-ma priredili tako iznenadenje in nas tako razveselili za 35 letnico najinega: zakonskega življenja. — Ti ki si tako lepo delovali, so bili sledeči: Mr. in Mrs. Joe Bukovec, Mr. in Mrs. J. Bajuk, Mr. in Mrs. Fr. Morgal, Mr. in Mrs. Fr. Cam-pa, Mr. in Mrs. Fr. Lesar, Mr. in Mrs. Fr. Volk, Mr. in Mrs. Fr. Prebil, Mr. in Mrs. Joe Perme, Mr. in Mrs. Toney Janezich in Mr. F. Lesar Jr. Dalje prav le-pa hvala fantom in dekletom, ki so se udeležili tega večera, da je bilo veselje popolnejše.

Draga udeleženci. — Iz sr-ca vam želiva povrniti, kadar nanese kedaj prilika. — Pa tudi našega muzikanta ne smeva pozabiti, ki je tako lepo igral, da je vse poskakovalo. — Willardski fantje in dek-leta, kateri ste na potu ženitve, vam tega muzikanta še pose-bje priporočava. On vam bo že preskrbel zdravila, za srbeče podplate. Še enkrat hvala le-pa vsem. (Ogl.) Mr. in Mrs. J. Morgal

TO IN ONO

Chicago, Ill. — Celi osrednji zapad se je pretekli terek zopet dušil pod neznošno vročino. V Chicagi sami je ta dan dosegla temperatura nov rekord, ko je popoldne prišla na višino 100.1 stopinj, kar je najvišja vročina, kar jih je imelo še to mesto kdaj zaznamovati v kakem mesecu juniju. V primeri z okolico pa Chicago še ni bila na najslabšem, kajti bližnje jezero ima kolikor toliko svoj vpliv. Tako je stala temperatura v Elginu, 40 milj daleč, na 102 stopinjah.

DENARNI MAGNATI MED SEBOJ

Detroit, Mich. — Pred po-foto, katere preiskuje vzroke za bančno paniko, ki je nastala 12. februarja in ki je imela za posledico, da so se zapre banke po celi Uniji, je v pone-deljek nastopil tukajšnji ban-ki H. R. Wilkin. Mož je izjav-il, da je bila ta kriza izključ-no delo denarnih magnatov na Wall Streetu, in sicer, da ga u-propastijo in tako so skušali uničiti dve detroitski banki, pri katerih je imel Ford naj-več interesov. Dvignili so iz-njih velikanske svote, kar je povzročilo, da so se morale banke zapreti.

KATOLIŠKE NEMKE

Društvo katoliških žena v škofiji Freiburg je nabralo la-ni 16.000 mark za podporo bogoslovcem. Leta 1931 so ka-tiliške žene zbrale celo 18.000 mark. Vsak bogoslovec je dobil v dar 100 do 300 mark. Društvo je našlo celo dosmrtno članice, ki so se obvezale, da bodo letno plačevale 100 mark za bogoslovni podporni fond.

Sni nemški pesnik in hišnik. — Znani nemški pesnik Len je prišel zvečer pozno dom. Hišnik mu ni hotel od-pret vrata, čer, da mu je to prepadano. Po brezuspešnih poizvih se je Lenau končno odlo da stisne hišniku zlat v ro Vrata so se odprla tak-koj, maj je bil pesnik v ve-rovali, kakor da je požal-bil zaj knjigo, ki jo je čital ob svljki, ko je čakal na hiš-nika. Hišnik je skočil postrež-ljivo i knjigo. Tédaj pa je Lenauaklenil vrata za njim in jih poprej odklenil, pre-dno nni vrnil hišnik zlatni-ka sk spránjo pod vrati.

V š. — "Imenuj mi šest divjih eri!" "Šesigrov."

Ni prebno. — Oče (sinu): "Karel, prinesi lestvo! Naravn-občuri ki je za dve mi-nuti pripra." — Mi: "Neumnost; pre-dén prise fant lestvo, bosta dva mihi že zdavnaj minili."

Pri fotografu. — Žena (je-zno fotografu): "Veste kaj, slike mega moža so grozhe. Prav take vidi kakor opica." Fotograf: "Res je, a ne mo-rem poppati. Na to bi bili morali giti, preden ste ga vzeli."

Grški car Theophilus. — ki je vladal 9. stoletju, je bil hraber ime lahkome mož. Nekoč je papzil veliko ladjo, ki se je idrala v pristanišču in izvedela je ladja last cesarice. Izvoljen je dejal: "Kaj so ene nebesa odločila za cesarjahn moja ženo za trgovko?" Ukazal je ladjo se-žgati in jekel pomembne be-se-de: "Čebi se hoteli knezi posvetiti govini, bi morali njih podatki umreti od gla-du."

Dober sv. — Če pišem po-zno v noč svoje romane, ne mi-rem zaspat. — Pa psкуси prečitati to, kar si napisal.

Hudobni lihec. — Dragi Mihec, se ldirje tetica, ki je prišla in jekel "kaj se ti igraš vedno e s porednimi dečki?" "Da, tetič!" "To je zel čudno. Zakaj pa se ne družiš raj s pridnimi fantki?" "Ker tegane dovole mami-ce pridnih dečkov."

DENAR

dostavljamo v Jugoslavijo in druge države točno in zanesljivo. Denar se dostavi direktno na dom po pošti brez odbitka. Včeraj so bile naše cene: Dinariji: Za \$ 2.30 100 Din, Za \$ 3.00 135 Din, Za \$ 5.00 230 Din, Za \$ 10.00 485 Din, Za \$ 10.40 500 Din, Za \$ 20.00 990 Din, Za \$ 50.00 2500 Din. Za izplačila v dolarjih: Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75, Za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85, Za \$ 15.00 pošljite \$ 16.00, Za \$ 20.00 pošljite \$ 21.00, Za \$ 25.00 pošljite \$ 26.00, Za \$ 40.00 pošljite \$ 41.25, Za \$ 50.00 pošljite \$ 51.50.

"TARZAN IN ZLATI LEV"

(43)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Tarzan je z mrtvim Bolganijem hitel naravnost proti zgradbam, ki so se videli skozi gozdno vejevje, s čudovito potrebnostjo. Njegov izvežban vonj mu je kmalu povedal, da se bli-ža opifjenju naselju. Slezal je na neko drevo, odkoder je nekoliko ved seboj zagledal visoko zidovje, za katerim so se dvigale čudne zgrad-be netačajne arhitekture, tako skrivnostne, ka-kor bi bile popolnoma z drugega sveta.

Enako skrivnosten in tuj je bil tudi duh, ki je vel od tega zidovja, kakor pomešan Bol-ganijev duh z divjim duhom leva. Name in močn dječim kadilom. S tega visokega razgleda je Tarzan lahko videl čez mestno obzidje. Boka-to, barbarično, okrašena se je dvigala glavna stavba, do katere so držale široke stopnice, za-krite z divjim bršljanom. Gladko granitno zidov-je bilo okrašeno z zlatimi in demantnimi okra-škami.

V brezštevlnih odsevih so se iskali bleščeci kamni na teh fučnih stavbah in stolpih. Okoli stavb so se širili pusti vrtovi, v katerih so delali črnci, moške in žene enaki tem, katere je videl v gozdu, kjer je pusti La. Med temi je bilo več gorjilim podobnih opic, podobnih tej, ki je mrtva ležala poleg njega. Opice pa niso delale, pač pa z vsjo brutalnostjo priganjale črnce, ki so morali težko delati.

Ko je tako opazoval, je zagledal, da sta pri-šli skozi velika glavna vrata dve opici Bolgani, s pernatimi okraski na glavah. Postavile sta se vsaka na eno stran vlioda, dvignile svoje dolge roke k velikim ustom in zagnale krlik liki glas močnim trompetam. Na kriki so črnci takoj pu-stili delo in hiteli pred stopnice, kjer so se od terase proti vrsti poleg na tla tsko, da so tvo-rili na obeh straneh živ otoček.

S.P.D. sv. Mohorja

Ustanovljena 31. decembra, 1921. Inkorporirana 12. oktobra, 1923.

SEDEŽ: CHICAGO, ILLINOIS

ODBOR ZA LETO 1932:

Predsednik: Leo Mladich, 1941 W. 22nd Street.
 Podpredsednik: Andrew Glavach, 1910 W. 22nd St.
 Tajnik: Jos. J. Kobal, 1923 W. 23rd Street, Chicago, Ill.
 Blagajnik: Jos. Zihel, 2091 W. Cullerton St.
 Zapisnikar: Joe Oblak, m.l., 2315 So. Winchester Avenue.
 Duhovni vodja: Rev. Alexander Urankar, O.F.M.

Nadzorniki: Frank Kozjek, 2118 W. 21st Pl. Theresa Chernich, 2024 Coulter St.; John Densa, 2730 Arthington St.

Porotni odbor: John Jerich, 1849 W. 22nd St.; John Falle, 1937 W. 22nd Pl.; John Mlakar, 1925 W. 22nd Pl.

Družbeni zdravnik: Dr. Jos. E. Urelich, 2000 W. 22nd St.
 Reditelj: Anton Zidarich, 1842 W. 22nd Place.

Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Družba zboruje vsako prvo nedeljo ob 1:30 popoldne v cerkveni dvorani sv. Stefana, na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6 do 45 leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po 50c na mesec mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovence v Chicagu. Rojaki, pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede družbe in njenega poslovanja se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

ŠPANSKA LETALCA ODLIKOVANA

Slika kaže prizor, ko je zastopnica španske vlade podelila odlikovanje dvema španski-ma vojaškima letalcema, M. Barberan in J. Collar, kot stoapotelca iz Španje na Kubo. Pri njih nadaljnem poletu v Mehiko sta se letalca ponesečila, a ju je rešila neka kubanska ladja.

NEWBURGŠKI POPOTNIK

Gospod urednik! V Chicagu nie še ne bo! Človek obrača, Bog pa obrne, je star ptegovor. Tega se držim! Upam, da se proti jeseni kaj več pogovorite z njim radi novic. Zaenkrat pa bodite z popotnikom zadovoljni!

V bogoslovnih knjigah bere-mo, da je najstarejše čestčenje sv. Janeza Krstnika in sv. Šte-fana. Temu svetniku v čast so že v stari dobi praznovali dva dneva: dan njegovega rojstva in dan njegove smrti. O prvem prazniku: Rojstvo sv. Janeza, govori sv. Avgustin, kot o stari-em običaju, ki so ga sprejeli od prednikov. Dan 24. junij so iz-brali z ozirom na Božič. Že v molitvah Leona je omenjena maša Janeza Krstnika. V sred-njem veku je bil dan sv. Janeza Krstnika velik praznik. Ko pa je Benedikt XIV. zmanjšal šte-vilo praznikov, je pa je sv. Janez izgubil iz vrste zapovedanih praznikov.

silil so vse veje, ki so bile v kras-pri procesiji sv. Resnjega Te-lesa, na šolsko dvorišče. To je bil vik in kriki! Slovesno je u-kresnil vžgalico cerkveni mož, ki ima Krstnika Janeza za pa-trona in izhaja iz robnine Kuž-nik-ov, in zagorel je kres, kot se spodobi sredi newburške slo-venske naselbine. Newburški "Ziv-Zav", je vse ostanke nano-sil in najrajše bi kuril vsakdo svoj kres! In če ne bi bilo sta-rejših, bi bilo celo dvorišče cel kres v ognju! Starejši, ki so bili vajeni iz starega kraja, so rekli: "Prav je tako, da se držimo sta-rih lepih navad!" Mladina pa je povpraševala, če bo drugi te-den zopet kresni večer!

Pa kimalu bi vsi popustili o-genj; kajti Mr. Bečaj je pripel-ljal svoje godce pred župnišče, bolj na skrivaj sicer, vzdignil je roko, zamahnil in zapiskali se godci sv. Lovrenca lepo korač-nico, da je staro in mlado vršče-lo: "Kaj pa to?" V Ameriki ima-jo prednost rojstni dnevi pred godovnimi!

Ko se pa je pokazal Rev. O-man med vrati in mu je k imen-danu čestital, je iz vseh sre hkrati kipel in želelo božjega blago-slova g. župnika v vinogradu sv. Lovrenca. Razšli so se godci, u-molknilo so glasovi njih godal, izgorelo je suho vejevje, a želja in prošnja k Bogu ni usahnila: Bog daj še veliko kresnih večer-ov ukačati našemu farnemu o-četu Rev. Omah-u med Sloven-cu, katerim je posvečeno vse nje-govo delo!

Omenil sem, da smo požgali na kresni večer vse zelenje, ki se je v tej vročini dobro ostušilo in je krasilo naše omove ob procesiji sv. R. T. Naj ne pozabim zato tudi o tej kaj poročati! — Pravi, da se tako lepe procesije ni bilo, kot je bila zadnja! Zakaj? Ne vem prav odgovoriti! Ali je k temu pripomoglo ugodno — hladno vreme, ali lepo o-krasene ceste, krasno petje, ka-tetero so spremljali s trompetami, ali nedolžni otročki; dečki in de-kljice v belih prvobohajlnih oble-kah? Priznajmo, vsakdo sam se je potrudil, da se v kolikor mo-

goče najlepše proslavi Bog — Je-zus — Kristus Kralj, ki je v sv. R. Telesu, hodil med nami, mimo naših bivališč in blagoslavljal in poslušal naše prošnje! Znak ži-ve vere naj ostane v naših arcih, da smo vsi na tem svetu kot pro-cesiaj romarjev profi večnosti in, najboljši sprevod bo, če bo vedno in povsod na tej poti z nami Bog!

Izvanredno lepo so bile pri-pravljene tudi kapelice! Vsako leto malo drugače, a vendar ta-ko primerno! Lepé barvane luči so razsvetljevale v prvi kape-lici, krasne cvetlice so nakupile žene na 82. c., kjer so že njih vrtovi sami po sebi pripravi za take slovesnosti! Mogočno in prostorno so umerili kapelo, naj-brže po največjem gospodu sa-mem, na 81. cesti. Ta je bila kot cerkev na podružnici. Kako se lahko na priprost način lično in z malimi sredstvi okrasu, nam je pričalo delo zadnje kapelice!

"Very touching", je pripom-nila Angelca — zelo ganljivo — je bilo, ko je šla procesija od prvega blagoslova in tam na vogalu je klečal o kipu Srca Je-zusovega štiriletni Rajmund v beli obleki in nepretrgoma molil s sklenjenimi ročicami na pragu Mervarjeve hiše.

Naj bi blagoslov teh molitev dvigal naše duše kot otroške pro-snje vedno proti Bogu!

Za "ohcet" sem hotel biti, kot se "šika". Zato sem nesel k stric-u Tomažu vse, kjer ni bilo več robu, da zopet zlika in pritrde gumbce. — "Kaj se pa Vaš mali tako in toliko časa umiva?" sem vprašal Mervarjevega očeta. Pa so mi razložili, da zato ker pride Jože iz 106. ceste in mu večkrat da kak "nikel" ali če še bolj p-drgne pa celo desetko.

Pa je bilo res tako. Jože je toliko časa hodil, da se sedaj Rajmund noče več tako pridno umivati; ni vzel Frančke, ki je bila malemu tri tedne staremu po smrti matere pa do sedaj ne je sestrica, nadomestovala mu je prežgodač umrlo mater; ni od-peljal torej te Frančke samo na kratak izprehod, sedaj ni njega, ne Frančke že 10 dni nazaj. In zato prosu ta Rajmund, da Jo-zeta nima več rad in se tudi ni bo več tako umival, čeprav se se (Dalje na 4. strani.)

SLOVENSKA PODP. DR. SV. MOHORJA

Chicago, Ill. Naša prihodnja redna mesečna seja se bo vršila v nedeljo dne 2. julija 1933 ob pol drugi uri popoldne v navadnih prostorih. Na tej seji se bodo brali pol letni računi. Pridite vsi kateremu je to mogoče.

Tisti, ki ste sedaj s svojimi prispevki zaostali, prosim, da pridite poravnati svoj dolg, ali pa vsaj pridite se opravičiti. Bolniki ste prošeni, da pošljete svoje zdravniške spričevala do sobote večera.

V nedeljo dne 9. julija 1933 bomo imeli romanje k Mariji Pomagaj v Lemont, Ill. Vsi ste povabljeni, da se vdeležite, katerim je le mogoče. Imeli bomo trucke in vozna bo stala 25c tam in nazaj. Kdor hoče iti s truckom prosim, da se javi pri meni poprej in si na ta način zasigurate sedež. Ravno tako oni, ki ho-čejo imeti juzino tamkaj se tudi priglasite, kjer pripravljeno bo samo za one, ki se bodo javili.

Z sobratskim pozdravom, Jos. J. Kobal, tajnik

KAJ PRAVI O RAZMERAH V JUGOSLAVIJI REV. MEDIN?

Barberton, Ohio. Kar se tiče Jugoslovanskega dne na svetovni razstavi v Chi-cago, in članka gosp. Antona Gr-dina, žal da moram izreči, da ni-mam ista čutila glede tega kot jih ima on. Drugače, gosp. Gr-dina zelo čislam in cenim ter mu priznavam njegove vrline in za-sluge.

Slaviti Jugoslavijo kakoršna je sedaj to je ironija in paro-dija resnice. Vkljub cenzure in brezmiselnosti diktature, katera vlada in zapoveduje tam dovolj resnice prode i tu do nas. Is-trenega in prepričanega Jugo-slovana, srce boli ko vidi, kaj se tam godi. Mi izseljeni Jugoslo-vani znamo, kaj je Jugoslavija, ker smo jo mi PRVI pro-glasili na velikem zboru Srbov, Hrvatov in Slovencev leta 1915 v Chicagu. Ali danes vsi oni kateri tvorijo narodni Belgrad nimajo niti pojma o pravi Jugoslaviji. Mi smo zahtevali novo drža-vo, v kateri bi trije bratje bili po-vsem enaki v dolžnostih in v pravicah. Svobodo vere, govora, tiska in združevanja smo iskali tedaj kot temeljni kamen nove države.

Zadnjega decembra sem bil z g. Grdinom na istej platformi v Clevelandu, ter smo skupaj sla-vili zastavo Jugoslavije kot sim-bol ujedinjenja. Ali od takrat pa do danes je preteklo mnogo vode. Ono, kar je bilo takrat ideal, danes ne more biti več. In že sedaj naglašam da niko-mur ne dajem in še manj prizna-vam pravo, da se smatra boljše-ga Jugoslovana od mene. Ko re-čem nikomur, vključujem in vse one kateri se v tem oziru zbirajo kot narodni (?) poslanci v Bel-gradu. Za moje delovanje tukaj na narodnem polju, ne iščem in ne potrebujem priznanja od ni-kogar.

V svojem času sem hvalil dik-taturo, ker sem jo smatral po-trebno. Nadejal sem se, da se med našim narodom najde mož-kova, poštenja, značaja, učeno-sti in sposobnosti kot Kemal Paša, Pilsudski, Stalin ali Mus-solini. Diktator mora biti pravi-čen in nepristran: on mora biti DRŽAVNIK, in ne kot kak na-

po žilah človeških. Vsa sila in moč današnje Jugoslavije ne more prisiliti Slovencev in Hrvatov, da bi si osvojili Balkansko ali Bizantinsko kulturo. Zapadna Rimska kultura je postala dru-ga narava pri nas. Jeli zapadna kultura bolj uglajena ali bolj u-domačena, to ni vprašanje. Sve-tovalo bi glavnemu Besedniku framasonske lože v Jugoslaviji, da čita zgodovino Zapadne Ev-rope teh dva tisoč let. On dobro ve, da zgodovina Zapadne Ev-rope je v resnici zgodovina Rim-ske Cerkve.

Mi smo katoliki ter verujemo vse ono kar so verovali Atana-zije, Avgustin, Ciprijan, Ciril in Metod, Strosmajer in Mahnič, Mi ameriški katoliki, z bolest-jo v duši, ker ljubimo Jugosla-vijo, se zgražamo nad nizkotnim in nepravilnim postopanjem od vladne strani napram škofoma Srebrniča, in Budanoviča. Pos-lanico Jugoslovanskih škofov napram Sokolu odobravam do SLEHERNE BESEDE. Prepo-goste so bile tendence in čini u-pravnika Sokolov kraljevine Ju-goslavije v očitnem nasprotju z načeli in običaji katoliške vere. Mi kot katoliki pripoznavamo škofo kot edine učitelje vere in jim dajemo edino pravico, da oni presoja, kaj je dobro ali kaj je veri škodljivo. Katoliška cerkev se ne bode nikdar od-rekla vzgoji mladine. Zato da-našnji Sokol smatram kot MLA-DI FASIZEM, slika in vzgled Mussolinijevega fašizma. Vse to se dela v imenu nekakšnega su-pernacionalizma. Jaz kot naci-onalist obsojam delovanje naših domačih protozidarjev. Obso-jam vse one očitne in skrivne zle namere in osnove glavnega Be-sednika Jugoslovanskih frama-sonov. Framasonstvo je inter-nacionalizem, ter v očigled zdravega nacionalizma bi se moral uničiti. Učitelji in ideali novega supernacionalizma ali fašizma so Mussolini in Hitler našim ljudem, kateri danes po-veljujejo v Belgradu. Fašista Mussolini in Hitler so za-branili protozidarstvo. Sledi-te i vi vašim učiteljem ako želite biti konsekventni.

Cerkev in vera bo le takrat svobodna, kadar se popolno loči od države. Kako srečno bi bilo ako bi episkopat in katoliki Jugoslavije zahtevali POPOLNO LOČITEV cerkve od države. Naj država prekine

POSETNIKI SVETOVNE RAZSTAVE — POZOR!

Ustavite se v Milwaukee v edinem slovenskem hotelu, od koder dobite nadležno železnico v Chicago samo en blok strant.

The GROVE HOTEL in RESTAURANT
FRANK SEDMAK, lastnik

616-618 So. 5th St., Milwaukee, Wis.
Tel. Broadway 5047

vsako plačo in subvencijo vsem svočnikom bōdisi kakršne koli vere. Tedaj bi vsaka vera mora-la stati na svojih nogah in pod-enim zakonom kateri jamči vsa-kemu državljanu popolno svobo-do mišljenja, verovanja, vdru-ženja, govora in tiska. Le v tem smislu jaz razumem prō-stost. Kakor je Peter mogel žive-ti v tujem Rimu, tako bodo mogli moji bratje živeti v Jugoslaviji. Ali ni svoboda boljša od hrane in oblačila. Oni kateri hrani pti-če pod nebom, bo hranil tudi Vas vi maloverni. Vera je za onega, kateri jo ima ideal; a ideal je nad vsako čeno. Človek se bo žrtvoval za svoj ideal. Ka-kor škof Srebrnič tudi jaz pravi-m — DAJTE SVOBODO CERKVI.

Zaradi tega pa dokler bodo prevladovali onake razmiere na-pram naši veri in cerkvi v Jugo-slaviji, žal da jaz kot katolik kateri se diči s svojo vero, in kot uvjeren Jugoslovan se ne morem radovati kakega veselega nasto-pa Slovencev in Hrvatov, kateri naj bi tvoril Jugoslovanski dan, dan prošlave v Chikaški Expo-zitiji. V aral bi svojo vero in la-gal bi moji jugoslovanski ču-tilom. Slavlil bi ono, kar mi ve-sti in dogodljaji OČITO kažejo da SLAVITI NE SMEM.

Rev. J. Medin, Ph. D.

Naznanilo in zahvala.

Z žalostnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem, da je dne 21. maja 1933 nas zapustil za vedno v starosti 17 let in 8 mesecev naš ljubljeni sin

Leopold Lavriha

Presrečna hvala č. gospodu župniku Paul Fippetu za njih obiske in tolažbo v bolnišnici in za pogrebne obrede. Lepa hvala za krasni venec družstvu Napredni Slovencev, šte. 29, ŽSZ, in družstvu Luna, šte. 239 za krasni venec in za obilo udeležbo pri pogrebu. Hvala vsem, ki so ga obiskali na mirvaškem odru in molili za pokojnega sv. rožni venec. Hvala lepa Josephu Skrabcu in Anton Dremel za lepe nagrobne govore. Lepa hvala pogrebnikom in nosilec rož.

Dalje se zahvaljujemo vsem darovalcem venecv in šopkov, in sicer: Mr. in Mrs. Tony Orazen, Raton, N. M., Mr. in Mrs. Spe-llic, Mr. in Mrs. Kristan, Mr. in Mrs. Smergac, Mr. in Mrs. Ger-sin, Mr. in Mrs. Lekše, Mr. in Mrs. Turks iz Pueblo, Mr. in Mrs. Strubel in družini, Mr. in Mrs. Strainer, Mr. in Mrs. Jermenc, Mr. in Mrs. John Kimeck, Tony, Frank in Joe Strainer, Mr. in Mrs. Tony Dremel in družini, Mr. in Mrs. Frank Javornik in družini, Mr. in Mrs. Joe Starika, Mr. in Mrs. Tony Adamic, Mr. in Mrs. Louis Pirz, Miss Margaret Kožel, Mrs. Blatinik in družini, Mr. John Arko in družini, Mr. in Mrs. Joe Skrabec in družini, Mrs. Rozi Lasko in družini, Mr. in Mrs. John Adamic, Mr. in Mrs. Rozman Duffy, Mr. in Mrs. Florjan Adamic, Joe Javornik in družini, Mr. in Mrs. Frank Schmit in družini, Mr. in Mrs. A. J. Ada-mic, in 7. razredu ljudske šole in Miss Zalar z Rockville in Miss Slak z Rockville.

Tabl. ljubljeni sinček, pa ključem prisrčni: Z Bogom. Poči-vaj slavno v domači zemlji; upamo, da se zopet snidemo gori nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

FRANK in MARIJA, starši; RUDY, FRANK, ER-NEST, MILAN, TONY, JOHNNY, bratje; MARY in FRIDA, sestri; ANTON LAURHA in Cleveland, O., stric; JOE LAURHA, Valsenburg, Colo.

V Canon City, Colo., dne 23. junija 1933.

Jos. Perko trgovina s čevlji za celo družino

JULIJSKA RAZPRODAJA

pričenši s petkom, 7. julija 1933

Razprodaja čevljev z ugodno, kakor se uživa trgovina Joseph Perko, pomeni RESNIČNO RAZPRODAJO, ne pa kak vsakdanji do-godek. Prepričajte se o tem, da pridete sami pogledat te resnične vred-nosti.

Razprodaja, ki vam v resnici hrani denar in vam obenem nudi isto udobnost in trpežnost, kakoršna ste vedno dobili.

Vse kakovosti in velikosti, v vrednosti do \$6, na razpolago tekomi te razprodaje, od 95c do \$2.45; enako tudi visok popust pri naši redni zalogi.

Ne pozabite časa in prostora!

Petek, 7. julija 1933 -- v

TRGOVINI JOSEPH PERKO

2101 WEST CERMAK RD. (Na oglu Hoyne Ave.) CHICAGO, ILL.

Izletniki in obiskovalci

Svetovne Razstave!

Naznanjam, da imam v svojem hotelu in kabinah prostora do 60 ljudi. Stojete na malem griču v lepem senčnem drevoredu. Kabine dajem izletnikom dnevno, tedensko ali po želji v našem. V kabinah je plin, da si izletniki ako želijo lahko sami kuhač.

Tukajšnja okolica je lepa in valovita, ob veliki reki Illinois je na razpolago ribolov. Zelo pripraven kraj za izlete v okolico kot v znameniti "Starved Rock" in v lepi "Deer Park". Naj-boljša postrežba jamačena.

JOE ŠCEK, lastnik

"VALLEY VIEW INN"

Road 7-A in U. S. 2. La Salle, Illinois.

Tel. La Salle County 916-R. 2.

VABIM

vse znance in prijatelje, da me obiščete na

1. julija -- otvoritev slov. gostilne

— SALON —

Obenem se pripravimo vsem tistim, kateri obiščete Chicagu, z lepimi čistimi sobami, kopalne. Serviramo domačo hrano. Na čepu vedno sveže pivo. Cene zmerno.

HOTEL RUDOLF ŠROIF

2047 WEST 21st STREET (Pr. Canal 5512) CHICAGO, ILL.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.

Povest z gorenjskih planin

Šel je tudi sam tisto pot. Ko je prišel do Jernejevca ter opravil naročilo, je še mlado povprašal, če je videla, kam je šla Cilka.

"Je rekla, da gre k Bregarju pogledat, če ji je Liza nekaj prinesla s Fužine, ko je bila danes doli."

"Aha," se zahvali Janez in gre nazaj proti domu. Pa samo navidezno. Precej za Jernejevčevim hlevom zavije na desno v hosto, stopi čez pregrado in gre med grmovjem in drevjem skrit do Lovračeve bajte. Iz hoste ven vidi, da je bajta zaprta, pa krene dalje noter do tam, kjer pripelje kolovoz na cesto. Onstran ceste čez travnik stoji Bregarjeva bajta. Ko gleda tja v ono smer, vidi da stoji pred vrati Cilka in govori z Bregarico; malo pomisli, pa stopi na cesto. Toda še preden zastavi drugo nogo nanjo, opazi financarja, ki ravno zavijeta okrog ovinka navzdol. Brž stopi nazaj in po kolovozu za prvo drevo. Tam se postavi tako, da ga ne more videti, kdor pride v smeri financarjev. Sliši od daleč, da se financarja smejita in čuje med drugim, ko pirhajata bliže, tudi ime Cilka. Pa še vidi, da se financarja ustavi in gledata proti Bregarju, odkoder teče čez travnik na cesto.

Financarja dobro veda, kod bo Cilka zavila proti domu, pa gresta počasi dalje in pričakata dekle ravno, ko stopi na cesto. Janez dobro vidi in sliši vse, a vendar stopi v še bolj gosto grmovje.

"Dober večer, Cilka! Od kod pa?" vpraša financar Ivan.

"Saj vidite. Od Bregarja," in hoče dalje čez cesto na kolovoz.

"Kam se ti pa tako mudi, Cilka; počakaj malo!"

"Živina čaka, bom mudila."

"Živina že počaka, saj še človek," in Ivan da tovarišču znamenje, naj stopi dalje in ju pusti sama.

Tovariš brž uboga in gre po cesti dalje.

"Cilka, čemu si me prej udarila v lice?" Cilka molči, v obraz ji plane rdečica.

"Ali si res tako trdosrčna?" Pogleda ga Cilka z velikimi modrimi očmi in solze zaigrajo v njih:

"Vi ste!"

"Jaz? Zakaj?"

"Nič!"

Financar ugiblje in kmalu se mu posveti.

"Kaj pa si zaklicala za menoj, ko sem odhajal."

"Saj ste slišali."

"Ne vem, če sem," se zasmije pol v šali, pol v zlobi, da mu Cilka umakne oči.

"Čemu si tajila?"

Zdaj Cilka ne ve kaj bi odgovorila.

"Ali boš jutri sama doma?"

"Ne vem; zakaj?"

"Prišel bi in bi se zmenila nadalje, natančneje."

Rekel je; ali vseeno ga je globoko v srcu sram, ker je malo preveč pozabil na svoj ponos in zausničo. Toliko ga je spekle, da mu je vnovič priklicalo v oči isto kot popoldne, ko ji je zagrozil: Še žal ti bo. In Cilka je vnovič videla to zavratno grožnjo v financarjevih očeh. Toda sedaj ni neposredne nevarnosti za Matevža več. Posvarjen bo pravočasno. Zato stopi bliže financarju, mu srepro pogleda v oči in mu trde pove:

"Ako kjerkoli zinete kar sem zaklicala za Vami, mi ne hodite več blizu!"

"Tedad sem bil le prav slišal?"

Cilka hoče dalje, a financar jo prime za roko in jo pridržuje:

Toda Cilka mu iztrga roko in zbeži čez cesto na kolovoz ter se niti ne ozre ne. Tudi Janeza ne vidi, mimo njega odrbi po poti dalje.

Financar hoče za njo, pa se premisli in samo zakliče bežeči: "Lahko noč, srce! Nič se ne boj!" ter odide po cesti. Ko pa stopa mimo kolovoza, mu smehljal spreleti obraz in se vnovič ozre za bežečo:

"Pa boš le moja, ptičica!" vrže glasno iz sebe.

"Prej zlodjeva, ko tvoja, vrag zeleni," se davi v grmovju Janez, ki sliši tudi ta vzklik. Pa počaka še, da se stražnik oddalji potem stopi iz skrivališča in gre domov po isti poti, kot je prišel.

Zmračilo se je medtem nekoliko in Janeza so že z večerjo čakali, ker hodil je počasi in razmišljal spotoma. Razumel je, da financar tišči za Cilko; ali čemu so bile tiste besede Cilki-ne, in kaj mu je povedala zdaj, ko se je k nje-mu sklonila in ji je srd gorel v očeh, ni mogel doumeti. Zato mu je še večja skrb stiskala srce in komaj je odgovoril očetu, ko so ga vprašali, kako je opravil in kje se je tako zamudil.

Pri večerji so vsi sedeli tihi in komaj se jim je ljubilo zajemati. Cilka je samo pokušala, Janez pa ponajveč prazno oplazil dekle; toda Cilka je kmalu opazila, da hlapec nekaj sumi in mu ni dala oči. To je starega hlapca srdilo še bolj in odložil je žlico.

"No, Janez, ali si že morda spotoma večerjal?", ga oče priganjajo k jedi.

"Se mi ne ljubi."

"Vidim."

In zopet molče nadaljujejo z večerjo.

Mati prineso mleko. Muha pribrenči in se zapodi Janezu v skledico, ravno ko misli nesti v usta.

"Zlodej!" se zjezi in postavi posod trdo na mizo.

"Kaj pa te je obsedlo nocoj, Janez!" ga začuden pogledajo mati.

"E, saj vidite, golazen mušja!"

"Nu, nu, še nikdar nisi radi muh preklinjal!" se čudijo mati. Cilka pa se ne pritakne mleka.

"Ti tudi ne ješ nocoj, Cilka! — Čaj, pa jokalala si."

"Nisem. Samo glava me boli."

"Saj jo lahko!" se nenadoma vmeša Janez. Oče in mati ga oba začudena pogledata.

"Ali sta se kaj sporekla?" vprašajo mati.

"Čemu bi se?" odgovarja Janez. Vidi, da Cilka rdi in ji silijo solze v oči. Pa ga stisne v grlo in žal mu je, da je izdaval besedo, ki je vso nejevoljo vrgla iz njega.

"Nekaj morata imeti, ker sta oba taka nocoj," menijo oče.

Tedad Cilka sunkoma vstane od mize in hiti k vratom. Ne more zadržati solz.

"Počakaj, da pomolimo!" kličejo mati za njo. A Cilka ne sluša. Vrata zapre za seboj in v sobi ostali slišijo, da je stekla po stopnicah v gornjico.

"Križ božji, kaj je le šinilo vanjo!" se pri-tožijo mati.

"Janez, povej, kaj je bilo?" tišče oče.

(Dalje prih.)

(Nadaljevanje s 3. strani.)

kedaj vrne!

Mi Jože! in malega razume-mo! Jožetu Smrdelu so pred Ma-rijnim oltarjem izročili Mervar-jev oče roko svoje hčere Fran-ke, Jože je bil nato že mislil dalj časa, oprijel je za res, in pripel-jal pred oltar, kjer sta vpričo cerkve in ljudi obljubila zakon-sko zvestobo. In to se je zgodilo v soboto 17. junija 1933. v cerkvi sv. Lovrenca z slovesno služ-bo božjo!

Ker sta bila Jože in Francka oba pevca dr. "Slovenija", so jima pevci zapeli na vse moko-grlo. Pa nista zdržala, ko so njima na čast peli. Pri drugi pesmi-ci, katera je bila v počast očeto-ma, sta oba pristopila in pela!

Tretjo pa so zapeli k 63. rojstnemu dnevu Smrdelove ma-me! Jože jo že pogruntal, da ni bilo treba misliti na darilo, je pa kar nevesto pripeljal za ma-terni rojstni dan — Bog daj srečo vsem skupaj!

Da se pa Rajmo nd ne umiva, je pa vzrok, ker sta jo mahnila proti Tihemu oceanu na "mede-ne tedne" — Na svidenje!

Pri nas smo pričeli slovensko šolo! Nekaj učencev — 10 — pa hodi na univerzo celo. Če ne ko univerzitetni študenje, pa vsaj v prostore vseučilišča na Euclid cesti — Western Reserve. Pr-vič v zgodovini te visoke šole se uče slovenski jezik, prvič v dalj-ni Ameriki, daleč proč od rod-ne domovine se poučuje sloven-sščina na univerzi. Za to se je naj-bolj prizadeval Rev. Slaje, ki se je veliko potrudil, da je učil slo-venščino v Sister's College. In isti gospod predava tudi tam, da imajo sestre-učiteljice priliko v praksi opazovati poučevanje slo-venskega jezika. Prezvizišeni g. škof Schrembs je priznal naš jezik in ne samo to, zaukazal, da se poučuje mladina tudi v rod-nem — maternim jeziku.

Da se pa poučujejo otroci na univerzi, je pa glavno to kar je zahteva vseh, da tudi najvišja šola v Ameriki — univerza, prip-ozna slovenščino, da bo imela enako veljavo, kot jo imajo do sedaj na primer francoščina ali nemščina. Slovenci v Clevelandu in sploh v vsej Ameriki moramo bi-ti hvaležni Rev. Slaje-tu pri tem delu, in da mu tudi kaj poma-gamo pri njegovih poztrovalnosti. Ali se s tem ne na najvišjih šolah priznava tudi naš sloven-ski jezik, katerega hočejo neka-teri prekučiti v starem kraju, zavreti in upeljati novega. — K temu še tole:

V škof. listu ljubljanske ško-fije beremo naredbo, da se zač-ne raba slovenskega prevoda "Rimskega obrednika" izvajati z 1. julijem 1933. Vsi javni obredi — delitev zakramentov, blago-slovi in drugi obredi se odslej za vernike slovenskega jezika opravljajo v slovenskem jeziku. Pomnimo, da se to vrši le z dovoljenjem papeža samega! To-rej v Rimu so pripoznali naš slo-venski jezik! Sveti oče papež Benedikt XV. je 17. marca 1921. dovolil, da se more v vsej kra-ljevini Jugoslaviji Rimski ob-rednik uporabljati v domačem jeziku. Zato je ljubljanski škof dr. Anton Jeglič pozval Bogo-

slavno akademijo v Ljubljani, naj priredi slovenski prevod. 17. junija 1921. je imenoval za to delo poseben odbor. Leta 1932. je bil slovenski prevod Rimskega obrednika po izdaji iz l. 1925. dovršen in poslan v potrjenje sveti obredni skupščini v Rim. Sveti oče Pij XI. ga je s dekretom svete obredne skupščine šte. L 62/932. od 23. novembra odbril in dovolil, da ga smejo v kraljevini Jugoslaviji rabiti vsi duhovniki slovenskega jezika.

Obrednik, to je tista cerkvena knjiga — naznanja vernikom ljubljanski škof dr. Rožman — po kateri se delijo sv. zakramen-ti in opravljajo drugi sveti obre-di, kakor pogreb in najrazlič-nejši blagoslovi. Ta knjiga je spisana v latinskem jeziku in je po vsem katoliškem svetu v rabi. Nam Slovenec je poleg Hrvat-ov dano to izredno dovoljenje, da smo smeli celo knjigo preve-sti v slovenščino, in da se bodo odslej delili sv. zakramenti — razen sv. birme in sv. pokore — in opravljali vsi sveti obredi v domačem jeziku zato, da boste vi mogli razumeti molitve sv. Cerkev.

Gotovo vas veseli, da boste od-slej razumeli to, kar ste doslej poslušali s svetim spoštovanjem v starem in častitljivem latin-skem, a večini od vas nerazumlj-ivem jeziku. Hvala torej pred-vsem Bogu, ki je po uvidevnosti in ljubezni svojega namestnika na zemlji izkazal to veliko mi-lkost nam in rodovom, ki pridejo za nami. Zdaj boste lahko sle-dili Cerkev v njenih molitvah in spoznali, kako lepo, otroško pre-prosto in zaupljivo molitve sv. Cer-keve, vprav v duhu otroštva bož-jeva, kakor je Jezus sam svoje apostole naučil. Te molitve, ka-kor so sicer priproste, imajo po-sebno moč zaradi tega, ker jih Cerkev, Kristusovo skrivnostno telo, opravlja in mi v njenem imenu; zato so Bogu prijetejše in najdejo bolj gotovo uslišanje po obljubi Jezusovi: Karkoli ho-ste prosili v mojem imenu, to bom storil, da se Oče povečič v Sinu (Jan 14, 13). Vsi zakra-menti in blagoslovi v Cerkev se delijo v imenu Jezusovem, vsi obredi in vse molitve se oprav-ljajo v imenu Jezusovem in tem je Jezus sam uslišanje obljubil: Če boste kaj prosili v mojem imenu, bom to spolnil (Jan 14, 14).

Upravičeno pričakujem (pra-

vi škof dr. Rožman), da boste odslej prejeli sv. zakramen-te in blagoslove Cerkev z večjo pobožnostjo in z globljim razu-mevanjem, kar bo vsem v tolaž-bo in v zveličanje. Vsi jeziki naj hvalijo Gospoda Boga! Tudi naš skromni, a lepi materinski jezik naj slavi Boga poleg ča-stitljivega latinskega, v katerem že devetnajststo let narodi Boga časte in mu slavo prepevajo. . .

Kolikor pa je sv. Cerkev do-volila za svoje obrede slovenski jezik, nam bodi v zveličanje, Bo-gu pa v večjo čast in slavo. Saj božja čast in zveličanje duš je namen vsega dela, vseh molitev in blagoslov svete Cerkev. Tako slovenski škof dr. Rožman, ko pripoznava najvišja cerkvena oblast v Rimu slovenščine kot obredni jezik! — Kaj pa mi? Ne za prekucuhi! Ampak kot je govoril škof Slomšek v posled-njem sporočilu: "Ljubimo svojo besedo materno, pa ne le v besedi, temveč v dejanju in resnici, iz čiste ljubezni do Boga in pa do svojega rodu."

USPEHI MODERNE KIRUR-GIJE

Na kongresu nemških kir-urgov v Berlinu, je poročal med drugim prof. Beck iz Kiela o vprašanju krvnih skupin. Poleg znanih štirih skupin so še nekatere druge, ki so pa bolj teoretičnega pomena. Na vzočnost posebnih aglutin-ov, ki označujejo te vrste krvi, se da z lahkoto ugotoviti z znanimi postopki, tako da je kakšno ogražanje pacienta v primerih transfuzije po krvi darovalca izključeno. To dokazuje okrog 3000 primerov transfuzije z izvrstnim uspehom.

O operativnem obravnavanju raka je govoril prof. Konig iz Wurzburga in je zavr-žal pred vsem v občinstvu utrjeno mnenja, da te opera-cije nimajo posebnega uspeha. Dokazal je s statistikami, da je nešteto oseb, ki jim je baš operacija v primeru raka oču-vala življenje in jim povrnila popolno zdravje. Med njimi so bile tudi takšne s posebno hu-

dimi zločestimj oteklinami. Postopanje z Roentgenovimi žarki ni nobena konkurenčna metoda, temveč samo dopolnilna.

PRVI ČLOVEK

Na severu bivše Nemške Vzhodne Afrike se razprostira neskončno travnato morje Serengeti. Ob njegovem vzhodnem robu se odpira oldowayska skalna globel. Tja je bila lani odšla posebna nemško-angleska raziskovalna ekspedici-ja in jo po svojih odkritjih poimenovala: "Oldoway — globel pračloveka."

Ekspedicija je odkrila v oldowayski globeli "geološki profil" petih zaporednih plasti, druga vrh druge. V vseh so našli znamenite priče iz si-vih davnin, tako da se to naj-popolnejši prevez mnogo ti-sočev let človeškega razvoja. Ekspedicija je zbrala na tiso-čev kamenitih kijeve iz vseh ča-sov kamenite dobe. Našla je ostanke lorjaškega (povodnega konja in ogromne slonove če-kane.

V vrhnji, najmlajši plasti je ležalo jako dovršeno izdelano orodje mlajše kamenite dobe. Pod njo so našli kije iz starej-še dobe in pod le-to orodje, ki je bilo že zelo preprosto, ko-maj obdelano. In v predzad-nji plasti so odkrili najzname-nitejše — najstarejše človeško okostje, ki je dozda znano. Najprej so menili, da izvira oldowayski človek, ki se je na-hajal v čepečem položaju, iz novejšega časa. Potem so pa ugotovili, da je to priča morda stotisoč let stare človeške kul-ture Lobanja je visoko razvi-ta in ne kaže glava niti sledi nižjega (živalskega) izvora. In to je najstarejši lik pračlo-veka.

"Skrb za dober tisk, razširje-nje katoliškega časopisa, je zelo važna naloga vsakega ka-toličana, tako moč kakor žena, deklet in fantov."
— Rev. Benvenut Winkler.

Praktičen molitvenik

ZA AMERIŠKE SLOVENCE JE MOLITVENIK

'SLAVA MARIJI'

katerega je spisal in sestavil Rev. K. Zakrajšek, dolgoletni misijonar med ameriški Slovenci.

Molitvenik "SLAVA MARIJI" je pripraven za moške in ženske, zlasti za člane Najsv. Imena in članice Krščan-skih žena in mater, ker ima tozadevne skupne obhajilne molitve.

Tiskan z velikim razločnim mastnim tiskom in je pripraven v tem oziru za starejše in mlajše. Lepe pripravne žepne oblike.

VSEBINO IMA SLEDEČO:

Jutranja molitev.	Molitve k Materi v potrebi in ža-losti.
Apostolstvo molitve, K. Srcu Je-zusovemu, Posvetitev Materi Božji, Priporočitev svojemu pa-tronu, Angelovo češčenje.	Molitve k sv. Jožefu v sili.
Večerna molitev.	Molitve v čast angelu varihu.
Prva sv. maša, kratke mašne mo-litve.	Molitve k sv. Cirilu in Metodu.
Tretja sv. maša, v korist vernim dušam.	Molitve k sv. Mohorju in Fortu-natu.
Blagoslov s presv. Reš. Telesom.	Molitve pri volitvi stanu.
Litanije najsv. Imena.	Molitve otrok za starše.
Litanije presv. Srca Jezusovega.	Molitve zakonskih in staršev.
Litanije Mater Božje (lavretan-ske).	Molitve za umirajoče.
Litanije sv. Jožefa.	Molitve za srečno smrt.
Litanije vseh svetnikov.	Molitve k sv. Barbari za srečno smrt.
Litanije sv. Terезije.	Molitve ko se je duša ločila od telesa.
Sv. križev pot.	Molitve za umrle starše.
Spovedne molitve	Molitve za umrle sorodnike in prijatelje.
Obhajilne molitve	Molitve za vse umrle.
Druge obhajilne molitve (za bogo-ljubne duše).	Pesmi: mašne, obhajilne blago-slovne.
Devetdnevnica v čast presv. Srcu Jezusovemu.	Pesmi cerkvenega leta: adventne, božične, postne, velikonočne binkoštno, telove.
Molitve in psalmi k Mariji Poma-gaj.	Marijine pesmi.
Molitve k preč. Devici zoper hude misli.	Razne pesmi.

NOVE ZNIŽANE CENE TEMU MOLITVENIKU SO:

Elegantno vezan v pristno moroško usnje, vatirane plat-nice z zlato obrezo stane **\$1.25**

Elegantno vezan, pristno moroško usnje, gibčne platnice z zlato obrezo stane **\$1.00**

Vezano v umetno usnje, z zlato obrezo **\$0.75**

To je molitvenik, ki ga slovenski katoličani lahko rabijo ob vseh prilikah in za vse slučaje.

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da pred-no oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Društvo sv. Stefana,

ŠTEV. 1, K. S. K. J. CHICAGO, ILL.

ima svoje redne seje vsako prvo soboto v mesecu v cerkveni dvorani, 1856 W. 22nd Pl. — Seja tega me-seca se bo vršila danes, v soboto zvečer. Pričetek ob 8. uri.

Poleg skrbi za vse člane, ko jim v času potrebe nuđi z brat-sko ljubeznijo potrebno pomoč in podporo, posveča društvo sv. Stefana še posebno pozornost mladini. Oskrbuje ji pošteno za-bavo in razvedrilo in ji daje priliko, da se vežba v mnogovrstnih športnih igrah.

Rojaki, nagovarjajte svojo mladino, dekleta in fante, da pristopijo k društvu sv. Stefana, kjer se bodo počutili zadovoljne in srečne.

Za pojasnila se obrnite na odbor društva:

JOS. GREGORICH, preds., PETER VIDMAR, tajnik,
JOHN BOGOLIN, blagajnik.

P. S. — Tajnik je v svojem uradu na 1847 W. 22nd St. vsak torek zvečer od 6. do 9. ure in vsak petek popoldne od 3. do 6. ure.